

MEGJELENIK
MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 8 korona
Félévre . . . 4 „
Negyedévre . . . 2 „
Egyes szám ára 16 fill.

ABONYI

U J S Á G

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

MEGJELENIK
MINDEN VASÁRNAP.

Felelős szerkesztő és kiadó:

TEMESKÖZY GERZSON

Nyitlerek, hirdetési díjak és
előfizetések a szerkesztőség-
küldendőik.

70. %.

Az 1916. évi községi költségvetés tárgyalta most közgyűlésünk.

Azt mondhatnók, hogy ha még vártunk volna vele néhány hetet, akkor nem előirányzatokkal kellett volna dolgoznunk, hanem a tényleges állapotok szerint lehetett volna a költségvetést összeállítani.

De hát szabály-szabály.

Lényeges különbség a költségvetés vég összegénél, a multévihez képest alig van. A kiadási rovatban nagyobb különbsézetek a jegyzői nyugdíj alapjánál 3473 k. 40 f. Szolgák ruházatánál 800 K. fuvar és napi dajkánál 385 K. 39 f.

Elhagyottá nyilvánított gyermekek költségénél 2400 K. s néhány apróbb tétellel összesen 6292 K. 05. fillérrel kevesebb kiadás van előirányozva. viszont több kiadás van előirányozva: állami adónál 548 K. 12 f. Községi épületek fentartásánál 409 K. 44 fill. községnáz fűtésénél 419 K. 94 f. kórházpénztár segélyezésénél 1000 K. Járványkórház fentartásánál 1500 K. Átvonuló törvhat. utak fentartásánál 980 K. Vicinális utak fentartásánál 3293 K. 97 f. Szegénypénztár segélyezésénél 2000 K. Előre nemlátható kiadásoknál 2141 K. 56 f. s még néhány apróbb tételnél összesen 13331 K. 34 f. különbsézet tehát 7039 kor. 29 fillér.

A bevételek rovatában a pénztári maradványánál 235 K. Kaszálóföld jövedelménél 2200 K. Végrehajtási díjknál 625 K. 58 f. Előre nem látható bevételeknél 2856 K. s még néhány apróbb tételnél összesen 6332 K. 94 fillérről több az előirányzat a tavalyinál, kevesebb viszont 713 K. 87 fillérről. Különbsézet tehát 6019 K. 17. fillér.

Ezek szerint a kiadási többlet 1020 K. 12. f.

Dacára annak a községi pótladó a mult évi 72 %-ról 70 %-ra apasztott, ami az egyenes adóalap szaporulatában nyeri magyarázatát.

A számművelet — mint olyan —

helyes, de helytelen abból a szempontból, hogy ezzel megint csak ott vagyunk, ahol a mádi tisztelt ur, a közpénztár sanjaru állapotából nem tudunk ki eviczkélni s egyes közszükségletek a másik rovására nyerne ki-elégítést, azonkívül a közpénztár igen gyakran jut szorult helyzetbe.

De eltekintve ettől, sok szükséglet-ről nincs gondoskodás, melyek károsodással járnak és sok bosszuságot okoznak a közügyek iránt érdeklődők-nél.

A költségvetés nem terjed addig a határokig, melyeket fejlődési viszonyaink szabnak meg, valószínűleg ezt fejezte ki a közgyűlés hangulata is, midőn egy hang nélkül tért fölötte napirendre.

Azt a 2 %-ot jó lett volna az erdélyi menekültek ellátására beállítani, mert 740 menekült közel két hónapi ellátása költségeit aligha bírja ki a mi társadalmunk áldozni tudó és akaró része.

Közügyeinkről.

Hétfőre volt kitűzve a vásár és piac helypénzszedés jogának berbeadása. Két komolyabb árverező jelentkezett: Varga és Retkes társak, továbbá Serényi Lajos mostani bérlő és Kelemen László régebbi bérlő. Akadt még vagy féltucat kibiciz, akik — a manó tudja micsoda érdekből kontráztak az árverezők ama kívánságainak, hogy a kiáltási ár a mostani bérösszeg felére redukáltassék, amibe azonban az előjáróság bele nem menván, a publikum eltávozott.

Ha egy újabb árverés sem vezetne a kívánt eredményhez, nem kell itt sokat teketóriáznani, hanem házi kezelésbe kell venni a helypénzszedést, először azért, hogy megtudjuk, vajjon mi is az az érték, amit a város koronként bére ad? Mennyi annak a bruttó és mennyi a netto jövedelme?

Másodsor azért, mert a városnak feltétlenül olcsóbbá kerül annak az adminisztrációja, különösen most, mi-

dőn az accist kezelő személyzetnek ugy is oly kevés dolga van. Más városokban is házi kezelésben van ez s aránytalanul több jövedelmet hoz, mint a bérleti kezelés.

Meghíusult a város előfogatására kitűzött árlejts is, nem jelentkezett senki, a mostani előfogatos pedig kézzel lábbal igyekszik tőle szabadulni, ami némileg érthetetlen.

Ítt is meg kell még egyszer kísérlni az acciót s ha sikertelen leend, redukálni kell a fogatok számát felére, amely ha tisztán a város igényeit szolgálja, ha nem egyuttal bérkocsi állomány is, — megfelel a szükségletnek.

Ha így sem akadna vállalkozó, a redukált állományt házi kezelésbe kell venni, terem a városnak takarmánya bőségesen. Amenyiben ettől fázának az illetékes tényezők, vissza kell térni hetelésre. Ettől ugyan a lőtartó gazdáknak kell fázniok most, mikor oly kevés a jóságállomány és sok a mezei munka, de hát a szükség törvényt bont.

Mi a házi kezelést tartjuk redukált állománnyal legcélravezetőbbnek, mert meg van hozzá a takarmányozásra szükséges anyag, az eddigi egy évi bérösszegeből kitelik a felszerelés s a cselédber. Ez ellen ugyan százféle kifogás fog elhangzani, de hát sok embernek még az örök üdvösség ellen is van kifogása, ha egyéb nem, lusta érte imádkozni.

H I R E K.

— **Kérelem.** Felkérjük igen tisztelt hár-alékos előfizetőinket, hogy az előfizetési, díjakat szerkesztőségünkbe beküldeni sziveskedjenek, külön beszédöt — fedezet hiányában nem állomázhatunk.

— **A tődöbétog katonák** segélyezésére koszoru megvadászként Pfeiffer Emilia 10 K. Szűcs Istvánné 4 koronát adományozott.

— **Nyugta.** Az „Abonyi Ujság”-által segélyezésemre gyűjtött 16 koronát hálas köszönettel felvettem. Abony, 1916. nov. 5. Tóth Károly tűzkárosult.

— **Hőseink szobrára.** Kovács Béla tanító II. osztályának gyűjtése réztárgyakból 2 kor.

— **A Reformáció 399-ik év fordulója** t. hó 1-én volt, mely alkalomkor ünnepélyes Isteniszteletek tartottak a ref. templomokban.

— **Sebesül. hőseink.** 68 gye. Kiss György Mucsányi József, Skultéti Sándor, Varga Mihály, Tarkó Sándor, Tóth Albert, 29. gye. Nagy Albert, Parti Mihály, Kraicsi Gábor, 68. gye. Bencsik Sándor.

— **Kitüntetés.** Halász János népfelkelő vitéz magartásáért a bronz érden éremmel lett kitüntetve.

— **Hósi halál.** Habara Pál 68-as 21 éves népfelkelő, Vöröskereszt kórházunkban, a harcra érzett betegségében a hazáért hősi halált halt. Ravatalára díszes koszorút helyezett „utolsó üdvözletül Bajtársai és a kórház személyzete” nemzeti szín szalaggal, továbbá a keresztény temek. Vállalat a Haza hősi katonájának. Temetése pénteken volt nagy részvét mellett.

— **A menekültjeinknek** elköltözésük alkalmával adakoztak: Perenyi Ignác kereskedő 40 kis kenyert, Staub Jenőné 20 pár női és 10 pgyermetk harisnyát, Skrenya Istvánné egy kenyeret, Tóth Ignáczné I. ker. 72 sz. a egy kenyér egy cipő, Habony Mátyás 8 liter tej egy kenyér 140 deka szalonna, Dobozó Kálmán egy kenyér, P. P.-né egy kenyér és bukták.

— **Berukkolt.** Batta József 49 éves, jó módú cipész mesternek 3-an kellett volna katonai szolgálatra bevonulnia. A beteges testalkatu embert annyira felzavarta ez a körülmény, hogy napokig szinte zavarodott elmével bolyongott a batárban, míg végre hetfőn hajnalban azzal távozott hazulról, hogy bevonul. E helyett kimevő a szőlő-hegyre és egy fára felkötötte magát. A rendes, józan életű, családos apaért általános a részvétel.

— **Az ipartörvény módosítása.** A napokban rendeltet adott ki a kormány melylyel módosítja az ipartörvény némely rendelkezését. E szerint azok az iparosok, akiknek munkabírása a háború ideje alatt teljesítet katonai szolgálat következtében annyira csökkent, hogy korábbi foglalkozásukat nem folytathatják, képzésükhöz korot iparnak önálló gyakorlására ipangazolványt nyerhetnek.

— **(A vaskétfilléresék.)** Mint értesültünk, a hűten megkezdődik a vaskétfilléres váltópénz kiadását a az osztrák-Magyar Bank elatlja ezekkel a hópát. Emelfogva várható, hogy az aprópénz honya a legközelebbi időben megszűnik. Hozzájárni meg elhez az egykoronás bankjegyek bekövetkezendő kibocsátása, amelyeknek elkészítését és kibocsátását sürgetik úgy, hogy még ebben az évben, de legközelebb a következő év elején forgalomba lehessen hozni őket. Az új egykoronás bankjegyek piros tekere szintben készülnek.

— **A Kukorica csutka mint a takarmány.** A naboru megantit bennünket a legmesszebbmire takarekosságára. A régi jó világban, amikor falusi gazdák lemorzsolították a kukoricát, az utes csutkát eltűzelték vagy egyszerűen a szemelodombra hordatták. Most körendeletlenül hívta fel a kormány a közigazgatási bizottságok figyelmét a kukorica csutkára, amelyből megőrolve, mint korpa jó takarmánytöltő állati eteledi válik.

— **A hercegprímás és az aprópénz hiány.** Az aprópénz hiányra való tekintettel a baboros hercegprímás elrendelte, hogy a papság a templomi gyűjtő perselyeket minél gyakrabban ürítse ki és az összegyűlt pénzt haladéktalanul bocsássa forgalomba.

— **A hősök megbecsülése.** A hadvezetőség a kormányval egyetértőleg olyan intézkedéseket léptetett életbe, amelyek azt célozzák, hogy elesett és kitüntetett hőseink úgy az iskolában, mint a községekben megkülönböztetett megbecsülésben részesüljenek. Ez okból elrendelte a hadvezetőség, hogy a pöttestek valamennyi kitüntetett hőseről készítsenek kimutatást, küldjék meg azokat az elsőfoku közigazgatási hatóságoknak, melyek kötelesek gondoskodni, hogy a kitüntetett hősök névsora az iskolában és községekben, városokban köztudomásra jusson.

— **A jövő hónap elején** lép életbe a pénzügy miniszter rendelete szerint az új bélyeg és illetéktörvény első fejezete, a mely a helyegilleték fokozatok megállapításáról szól. Az új bélyeg törvény értelmében ezután az okiratokra, az eddigieknél több bélyeg kell tenni.

— **A harctérről származó csikók marhalevelei** a földmívelésügyi miniszter a törvényhatóságok főispánjaihoz intézett rendeletében intézkedeti a harctérről származó csikók marhaleveleit illetőleg. Ugyanis a harctérről származó és az egyes vármegyékben előrvezetett csikóknál sem tehető kivétel a törvények általános rendelkezése alul, hogy minden ló a tulajdon átruházásánál marhalevéllel lálandó el s a katonai hatóságoktól nem kivánható, hogy az előirt lóigazolványokat kiállítsák. A földmívelésügyi miniszter utasította a főispánokat, hogy az ilyen csikóknak marhalevéllel való ellátása után intézkedjenek az iktató könyvbe, valamint a marhalevélbe be kell jegyezni: „Harctérről származó csikó.”

— **A zöld-szinű tabori kártya.** A rozsaszinű, jellegzetes tabori kártyák vtsznek örömet, életkedvet legtöbb abonyi család körébe. Ezeket azonban hadierdekből sokszor visszatartották. A hadvezetőség most egy újításával veget vetett annak, hogy a családok hosszú időn keresztül nélkülözni legyennek kénytelenek a hozzátartozóikról való hradást. Bevezette az úgynevezett zöld-szinű kártyát, amelyet minden körmenyek között továbbítanak. Az új kártyán kilencz nyelven van ez a nyomtatott felírás: Egészséges vagyuk és jól érzem magamat.

— **A szikes talaj javítása** a földmívelésügyi miniszter elénk gondolkodásának tárgyát képezi. Tekintelyes területű szikes talajt bérelt a múlt évben is bekéscsaba községtől, hogy ott tanulmányozzák a szakemberek a szikes talaj javítási módját. Öntözés által kitünő rétet teremtettek a bérelt területből s most ujjab javítási kísérletek céljára a kormány ismét nagyobb területei kéri, a melyen tudományos talajjavítási kísérleteket akar végezteni. Talán a mi szikes legelőnk is lehetne valamit csinálhatni.

— **Völégényhelyettesítés katonák házasságkötésénél.** A háborus állapot következtében támadt újítások között érdekes az az intézkedés, a mely megengedi a továbbszolgáló és harcban levő katonáknak, hogy a mögöttes területeken helyettes utján köthessenek házasságot.

Minthogy azonban a házasságkötésnek e szokatlan módja eddig nem volt szokásban, a családi illetékek is rendezésre szorultak. A hadvezetőség tehát úgy intézkedett most, hogy a családi illetékek, amelyben a házasság jogérvényes, a helyettes utján kötött házasságoknál is illetékesek. Hadifogság tartalma alatt a különös családi illetékek is járnak a családnak. Hadifoglyoknál azonban elfogadható bizonyítékokat kell arra nézve hozni, hogy a hadifogoly, a helyettes utján kötött házasság idejében életben volt. Erre nézve magától a hadifogolytól kell olyan leveleket bemutatni, melyek a házasságkötés utáni időkből származnak. A hadvezetőség különösen is figyelmezteti az érdekelteket, hogy a helyettes utján, de a katonai hatóság engedélye nélkül, továbbszolgáló altisztek részéről kötött házasságok a családi illetékre való igényt nem állapítják meg, minthogy az illetéksabályzat vonatkozó pontjai összefüggésben vannak a házasságról szóló utasítás megfelelő szakaszaival. Ez utóbbiak értelmében pedig továbbszolgáló altisztek csakis felettes parancsnokságuk engedélyével köthetnek házasságot, még helyettes utján is.

Hirdetmény.

Abony község előljárósága közhírré teszi, hogy a község tulajdonát képező vásár és helypénzszedési jog, továbbá az előfogatozás teljesítménye az 1916. évi november 6.-án kitűzött határidőben biztosítható nem volt, bérbe nem adatott. Ennélfogva ezekre újabb határidőt tűz ki november hó 16.-án csütörtökön d. e. 9 órára a község bírói hivatalos helyiségében, melyre a bérleti szándékozók ezen meghívottnak.

Abony, 1916. november 7.

Előljáróság.

Ház eladás

A Dr. Halmi-féle ház szabadkézből örökáron eladó. Esetleg bérbe adatik. Bővebb felvilágosítást ad özv. Dr. Halmi Adolfné Szabadka vagy Dr. Veli Zsigmond ügyvéd Czegléd.

Eladó

Juhász Istvánné „Korona” vendéglője és szállodája szabadkézből eladó.

Kerestetik

egy szecskavágó megvételre. Ajánlatok e lap szerkesztőségébe intézendők.

A Keresztény temetkezési vállalat

ajánlja kegyelet cikkeit

kőkereszteket,

sírkoszorút, koszoru szalagjait, izléses felírással, saját műhelyében készült koporsókat.

Gyászkocsi és két lófogat díjtalanul áll a t. vevő község rendelkezésére. Raktár helyiség Kossuth-tér 2. sz.